

Fremsat den 27. november 2024 af beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, ligningsloven og forskellige andre love

(Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold, afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate m.v.)

§ 1

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 25. juni 2024, som ændret ved § 3 i lov nr. 630 af 11. juni 2024 og lov nr. 633 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. § 5, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Personer kan opholde sig kortvarigt i udlandet. Personer kan derudover overnatte i udlandet højst én gang pr. kalendermåned samtidig med modtagelse af hjælp efter denne lov, jf. dog stk. 5. Overnatningen må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode. Personen skal senest 2 dage før udlandsophold efter 2. pkt. give kommunen besked herom.«

2. I § 40 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »en person«: », der er uddannelses- eller jobparat,«.

3. § 40 a, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 3-6.

4. I § 40 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

5. I § 40 a, stk. 6, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »stk. 2, 4 og 5« til: »stk. 2-4«.

6. Overskriften til kapitel 13 a affattes således:

»Kapitel 13 a

Registerbaseret sagsbehandling«.

7. I § 98 a indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen.«

8. § 98 c ophæves.

§ 2

I lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), som ændret ved § 6 i lov nr. 1612 af 26. december 2013 og § 4 i lov nr. 1000 af 30. august 2015, foretages følgende ændringer:

1. § 98 b, som affattet ved § 1, nr. 105, ophæves.

2. I § 8, stk. 2, ændres »§ 1, nr. 63, og § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105« til: »og § 1, nr. 63«.

§ 3

I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 42 af 13. januar 2023, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 482 af 22. maj 2024, lov nr. 616 af 11. juni 2024 og senest ved § 2 i lov nr. 684 af 11. juni 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 8 O ændres »Skattepligtig kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er tilbagebetalingspligtig efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven,« til: »Skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om

aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.

§ 4

I skatteindberetningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 8. januar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 33 ændres »kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven« til: »skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der er modtaget i kalendermåneden,«.

§ 5

I lov om et indkomstregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1305 af 20. november 2023, som ændret ved § 348 i lov nr. 718 af 13. juni 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 3, stk. 1, nr. 5, ændres »kontanthjælp og introduktionsydelse m.v. efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven« til: »skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. februar 2025, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. §§ 3-5 træder i kraft den 1. januar 2026.

Stk. 3. Afgørelser om skærpet rådighedssanktion, som er truffet overfor aktivitetsparate modtagere af hjælp efter § 40 a i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 25. juni 2024, før lovens ikrafttræden, bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
  - 2.1. Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold
    - 2.1.1. Gældende ret
    - 2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 2.2. Afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate
    - 2.2.1. Gældende ret
    - 2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 2.3. Ændringer i kapitel 13 a om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt
    - 2.3.1. Gældende ret
    - 2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
  - 2.4. Ændring af fradragstidspunktet for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsespolitik
    - 2.4.1. Gældende ret
    - 2.4.2. Beskæftigelses- og Skatteministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
  - 3.1. Økonomiske konsekvenser
    - 3.1.1. Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold
    - 3.1.2. Afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate
    - 3.1.3. Ændringer i kapitel 13 a om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt
    - 3.1.4. Ændring af fradragstidspunktet for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsespolitik
    - 3.1.5. Lovforslagets samlede virkninger
  - 3.2. Implementeringskonsekvenser
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at gennemføre en række ændringer og præciseringer.

Lovforslaget indeholder for det første et forslag om at præcisere reglerne om modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik under kortvarige ophold i udlandet. Præciseringen skal sikre, at reglerne er i overensstemmelse med EU-rettens regler om fri bevægelighed. Med de ændringer, der følger af lovforslaget, vil reglerne være identisk med den retstilstand, der har været gældende siden 2022.

Lovforslaget indeholder for det andet forslag om at afskaffe den skærpede rådighedssanktion for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i lov om aktiv socialpolitik. Forslaget udmønter den politiske aftale, som regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og aftaltparterne bag sanktionsaftalen ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre udbetalinger” fra den 16. november 2018 (Liberal Alliance, Det Konservative

Folkeparti og Dansk Folkeparti) har indgået den 3. maj 2024 om at afskaffe den skærpede rådighedssanktion for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Baggrunden for den politiske aftale er, at en praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen i april 2023 har vist, at kommunerne har store udfordringer med at administrere de komplekse regler om skærpet rådighedssanktion korrekt. Særligt har der været udfordringer med sager, hvor borgeren er aktivitetsparat. Her viste undersøgelsen, at Ankestyrelsen ville have ændret afgørelsen i alle de undersøgte sager.

Lovforslaget indeholder desuden et forslag om ændring af det skattemæssige fradragstidspunkt for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og en række tekniske konsekvensændringer.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold

2.1.1. Gældende ret

Det fremgår af § 3, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter loven. Det er således en grundlæggende forudsætning for hjælp efter loven, at man opholder sig lovligt i Danmark.

Videre fremgår det af § 5, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at personer, der opholder sig i udlandet, ikke kan få hjælp efter loven.

Personer med ret til ferie efter regler i lov om aktiv socialpolitik kan dog opholde sig i udlandet under afholdelse af ferie. Det følger af lovens § 5, stk. 5.

Derudover kan personer opholde sig kortvarigt i udlandet efter reglerne i § 5, stk. 2 og 3, i lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen kan således efter lovens § 5, stk. 2, i særlige tilfælde tillade, at retten til hjælp bevares under kortvarige ophold i udlandet, hvis

- 1) modtageren deltager i aktiviteter, der er led i tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v., i en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse efter lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov, tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller revalidering efter denne lov,
- 2) modtageren udøver aftalt eller fastsat samvær, som ikke kan foregå her i landet, med egne børn under 18 år,
- 3) modtageren har brug for nødvendig lægebehandling, som den pågældende ikke kan få her i landet, eller
- 4) der i øvrigt foreligger ganske særlige forhold, f.eks. besøg hos en nær pårørende, der er alvorligt syg.

Efter lovens § 5, stk. 3, kan personer endvidere én gang pr. kalendermåned opholde sig kortvarigt i udlandet, hvis de har befundet sig i Danmark inden for hvert døgn. Opholdet i udlandet må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode, og personen skal senest 2 dage før udlandsophold give kommunen besked herom. Muligheden for kortvarigt ophold i udlandet én gang om måneden, såfremt kommunen blev underrettet to dage før, blev indført i 2019.

Det fremgår af § 5, stk. 4, at det er en betingelse for at bevare hjælpen i udlandet, at opholdet ikke hindrer, at modtageren kan opfylde de almindelige betingelser for hjælp, herunder at den pågældende kan tage imod tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om compensation til handicappede i erhverv m.v. eller tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven. Dette gælder dog ikke for personer, der er omfattet af § 6 i repatrieringsloven.

Personer skal under kortvarige ophold i udlandet efter lovens § 5, stk. 2 og 3, fortsat opfylde deres rådighedsforpligtelse. Personer, der har ret til ferie efter bestemmelser

herom i lov om aktiv socialpolitik, skal ikke opfylde deres rådighedsforpligtelse under afholdelse af ferie, ej heller hvis ferien afholdes i udlandet.

Manglende overholdelse af opholdskravet i § 5 i lov om aktiv socialpolitik medfører krav om tilbagebetaling af ydelser, hvis den pågældende mod bedre vidende uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet, jf. lovens § 91.

Derudover skal udlandsophold sanktioneres af kommunerne, hvis den pågældende mod bedre vidende uberettiget har modtaget hjælp under ophold i udlandet. Sanktionen for modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp er nedsættelse af ydelsen i 20 uger, og at den nedsatte ydelse skal tilbagebetales, jf. lovens §§ 42 og 43. Sanktionen for modtagere af ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb og ressourceforløbsydelse under ressourceforløb er nedsættelse af ydelsen i 3 uger. Ved gentagelse nedsættes ydelsen i 20 uger, og hvis personen tre eller flere gange sanktioneres for udlandsophold, skal den nedsatte ydelse i 20 uger tilbagebetales, jf. lovens §§ 69 f og 69 q.

Endelig skal kommunerne indgive politianmeldelse, hvis en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter loven under udlandsophold på mere end 14 sammenhængende kalenderdage, eller hvis tilbagebetalingskravet udgør mere end 21.500 kr., jf. lovens § 91, stk. 5.

Praksis for vurderingen af opholdskravet i lovens § 5 har været meget restriktiv og har bl.a. medført, at selv helt kortvarige ophold i udlandet uden overnatning for eksempel i forbindelse med indkøbture blev anset for egentlige ophold i udlandet. Ydelser modtaget under sådanne helt kortvarige ophold i udlandet har således efter praksis været modtaget med urette. Hvis ydelsen samtidigt er modtaget mod bedre vidende, har det udløst krav om tilbagebetaling af ydelsen, sanktion med nedsættelse af ydelsen samt et krav om tilbagebetaling af den nedsatte ydelse.

Denne restriktive praksis blev lempet den 9. december 2022, hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udsendte en meddelelse til landets kommuner og Ankestyrelsen om, at Danmarks EU-retlige forpligtelser er til hinder for en ordning, hvor retten til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik afskæres ved helt kortvarige ophold i udlandet med henblik på indkøb m.v. Modtagere af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik kunne derfor fra denne dato ikke sanktioneres for sådanne helt kortvarige ophold eller blive mødt med et tilbagebetalingskrav.

I meddelelsen oplyste Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering endvidere, at der i forhold til ophold, der ikke er helt kortvarige, dvs. f.eks. involverer overnatning i andre EU-/EØS-lande, snarest ville blive foretaget en juridisk vurdering af reglerens forenelighed med EU-retten. Kommunerne blev samtidig opfordret til at sætte sager om disse ikke helt kortvarige ophold i bero og indtil videre ikke træffe afgørelse om sanktionering eller tilbagebetaling.

I skrivelse af 1. februar 2024 til kommuner og Ankestyrelsen oplyste Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering om resultatet af den juridiske vurdering. Det fremgår af skrivelserne,

- at fortolkningen og anvendelsen af opholdskravet i § 5 i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter helt kortvarige ophold i udlandet uden overnatning kan udløse sanktion og krav om tilbagebetaling, ikke er forenelig med EU-retten, da det går videre end nødvendigt med henblik på opfyldelsen af de forfulgte formål (som tidligere oplyst),
- at fortolkningen og anvendelsen af opholdskravet i § 5 i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter ophold i udlandet, der ikke er helt kortvarige, kan udløse sanktion og krav om tilbagebetaling, er i overensstemmelse med EU-retten, og
- at ordningen i § 5, stk. 3, i lov om aktiv socialpolitik, hvor ydelsesmodtagerne, betinget af underretning af kommunen, højst én gang pr. kalendermåned kan overnatte i udlandet, er i overensstemmelse med EU-retten, når ordningen ses i sammenhæng med de eksisterende muligheder for ophold i udlandet i forbindelse med særligt tilladte ophold og ferie efter § 5, stk. 2 og 5, i lov om aktiv socialpolitik.

Det fremgår endvidere af skrivelserne, at indtil en lovændring, hvor retstilstanden vil blive præciseret, skal § 5 i lov om aktiv socialpolitik fortolkes i overensstemmelse med EU-retten.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Beskæftigelsesministeriet har sammen med Justitsministeriet vurderet, at den hidtidige fortolkning og anvendelse af opholdskravet i § 5 i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter helt kortvarige ophold i udlandet uden overnatning kan udløse krav om tilbagebetaling og sanktion, ikke er forenelig med retten til fri bevægelighed efter artikel 21 i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Denne vurdering blev meldt ud af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til kommunerne og Ankestyrelsen ved skrivelse den 9. december 2022 og senere gentaget den 1. februar 2024. Retstilstanden har herefter været, at personer, der modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik, kan modtage hjælp under helt kortvarige ophold i udlandet uden overnatning, idet sådanne ophold ikke længere skal anses for omfattet af § 5 i lov om aktiv socialpolitik.

Beskæftigelsesministeriet ønsker at præcisere denne retstilstand i § 5 i lov om aktiv socialpolitik. Med forslaget vil det fremgå direkte af lovens § 5, stk. 3, at modtagere af ydelser efter loven kan opholde sig kortvarigt i udlandet. Kortvarige ophold i udlandet kan f.eks. være indkøbsture, fritidsaktiviteter og lignende. Disse kortvarige ophold i udlandet må ikke involvere overnatning.

Modtagere af ydelser efter loven kan derudover som hidtil overnatte i udlandet højst én gang pr. kalendermåned samtidig med modtagelse af hjælp efter loven. Overnatning

gen må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode, og personen skal senest 2 dage før udlandsophold med overnatning give kommunen besked herom.

Det vil fortsat være en betingelse for at bevare hjælpen under ophold i udlandet, at opholdet ikke hindrer, at modtageren kan opfylde de almindelige betingelser for hjælp, herunder at den pågældende kan tage imod tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v. eller tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven.

For nærmere om forslagets indhold henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

2.2. Afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate

2.2.1. Gældende ret

Efter § 40 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 36-40, og personen på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Sanktionen benævnes skærpet rådighedssanktion.

Kommunen kan ifølge bestemmelsen træffe afgørelse om skærpet rådighedssanktion allerede anden gang, at personen får en sanktion efter §§ 36-40. Sanktion efter §§ 36-40 i lov om aktiv socialpolitik kan f.eks. gives for udeblivelse fra et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats uden rimelig grund.

Det er en betingelse for kommunens afgørelse om skærpet rådighedssanktion, at kommunen samtidig konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Ved vurderingen af, om en person skal miste retten til hjælp i en, to eller tre måneder, vil kunne indgå flere forskellige momenter. Det kan bl.a. indgå, hvor lang en periode forseelserne strækker sig over, og hvor mange forseelser personen samlet har begået. Det vil således kunne have betydning, om personen har begået flere forseelser over en kortere periode på to måneder, eller om forseelserne er begået over en længere periode på fire eller seks måneder.

Det er en betingelse for at give en skærpet rådighedssanktion, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes eventuelle ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i overensstemmelse med reglerne i § 35, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik. Det indebærer bl.a., at kommunen skal have vejledt om konsekvenserne for hjælpen, hvis personen igen uden rimelig grund f.eks. udebliver fra tilbud eller afslår et arbejde. Kommunen skal også vejlede om, at personens

og personens ægtefælles sag lukkes, og hjælpen ophører, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem til de aktiviteter, som personen er blevet pålagt som led i den skærpede rådighedssanktion.

Den skærpede rådighedssanktion omfatter både uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, jobparate og aktivitetsparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp.

Ifølge den gældende § 40 a, stk. 2, skal kommunen samtidig med afgørelsen om en skærpet rådighedssanktion efter stk. 1 give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.v., tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret m.v.

Aktiviteterne skal ifølge bestemmelsens 2. pkt. kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen om den skærpede rådighedssanktion efter stk. 1 har virkning fra.

Efter 3. pkt. modtager personen hjælp efter §§ 22-25 for de dage, hvor den pågældende opfylder sin rådighedsforpligtelse ved at deltage i tilbud, møde til samtale eller møde op i jobcenteret, på rådhuset eller anden kommunal adresse, som jobcenteret har anvist.

Hvis personen ikke møder frem til de aktiviteter, som kommunen har anvist, kan personen ikke få hjælp for de pågældende dage.

Efter den gældende § 40 a, stk. 3, skal kommunen, inden den træffer afgørelse om, at en person, som er aktivitetsparat, ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage, eller om der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion, jf. § 13, stk. 7 eller 8, og regler fastsat i medfør af § 13, stk. 16.

Den skærpede rådighedssanktion i § 40 a blev indført ved lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.) og skulle medvirke til, at modtagere af hjælp reelt opfylder deres rådighedsforpligtelse. Det fremgår af bemærkningerne til § 40 a, jf. side 25 i Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 224 som fremsat, at intentionen var, at der skal være en konsekvent og mærkbar sanktion for dem, der kan stå til rådighed, men som ikke vil. Den skærpede rådighedssanktion omfattede på det tidspunkt kun uddannelses- og jobparate personer.

Med lov nr. 1558 af 27. december 2019 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.) blev reglerne om skærpet rådighedssanktion udvidet til også at omfatte de aktivitetsparate. Ændringen af reglerne var en udmøntning af den politiske ”Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger” fra den 16. november 2018. Aftalen blev indgået mellem den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet. Aftalepartierne var enige om at forbedre kommunernes muligheder for at give skærpede sanktioner ved manglende rådighed, men at de særlige hensyn til aktivitetsparate, som var indeholdt i de gældende regler, blev opretholdt.

Det følger af den gældende § 13, stk. 7, at en person eller en ægtefælle til en person, som modtager hjælp som uddannelses- eller jobparat, ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder, hvis personen har en rimelig grund. En rimelig grund kan f.eks. være egen sygdom og børnepasningsproblemer. Det er kommunen, som foretager vurderingen af, om der foreligger en rimelig grund.

Det følger af den gældende § 13, stk. 8, at kommunen for en person, som modtager hjælp som aktivitetsparat, skal vurdere, om der i det enkelte tilfælde foreligger andre forhold end de rimelige grunde, som kan indgå i vurderingen efter stk. 7 og regler fastsat i medfør af stk. 15, der kan begrunde, at personen ikke har pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder. Kommunen skal herunder vurdere, om en sanktion vil fremme personens rådighed. En tilsvarende vurdering skal foretages for personens eventuelle ægtefælle.

Andre forhold, jf. § 13, stk. 8, kan f.eks. være svær psykisk sygdom, misbrugsproblemer eller hjemløshed.

Baggrunden for bestemmelsen er, at aktivitetsparate modtagere af hjælp kan være meget udsatte og skrøbelige personer, der kan have svært ved at overskue de betingelser, som kommunen stiller, for at disse vil kunne modtage en ydelse. Der vil også ofte være tale om personer, som ikke vil reagere på en økonomisk sanktion i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag.

Det er en betingelse for at kunne pålægge en aktivitetsparat modtager af hjælp en skærpet rådighedssanktion, at kommunen har vurderet, at sanktionen vil fremme personens rådighed, jf. § 13, stk. 8. I de tilfælde, hvor den skærpede rådighedssanktion efter kommunens vurdering ikke vil medvirke til at fremme rådigheden hos en aktivitetsparat modtager af hjælp, kan der således ikke gives en skærpet rådighedssanktion.

Ankestyrelsens principmeddelelse 17-24, offentliggjort den 4. juli 2024, giver vejledning til kommunerne om, hvordan regelsættet om skærpet rådighedssanktion skal forstås og anvendes i praksis, særligt i forhold til borgere, der er vurderet aktivitetsparate.

Ifølge Ankestyrelsens principmeddelelse skal kommunen altid vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til forseelserne, dvs. om der er proportionalitet mellem sanktion og forseelse. Begrundelsen for vurderingen skal fremgå af afgørelsen.

Endvidere fremgår det af principmeddelelsen, at kommunens afgørelse om skærpet rådighedssanktion skal indeholde en fyldestgørende begrundelse i overensstemmelse med forvaltningsretlige regler. Det betyder bl.a., at begrundelsen skal angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for kommunens vurdering af, at borgeren med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

2.2.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger" fra den 16. november 2018, at aftalepartierne var enige om, at der skulle udarbejdes tre praksisundersøgelser af kommunernes brug af sanktionsreglerne, samt at praksisundersøgelserne skulle have et særligt fokus på sanktioner overfor aktivitetsparate.

Ankestyrelsen gennemførte i 2023 sin anden praksisundersøgelse om sanktioner. Heri har Ankestyrelsen set nærmere på 14 udvalgte kommuners praksis på baggrund af 61 konkrete sager om en skærpet rådighedssanktion over for en job- eller aktivitetsparat kontanthjælpsmodtager. Undersøgelsen har i overensstemmelse med aftalen haft et særligt fokus på aktivitetsparate borgere. Praksisundersøgelsen viste, at kommunerne har særlige udfordringer i sager, der omhandler aktivitetsparate borgere. Ankestyrelsen vurderede, at de ville have ændret kommunens afgørelse i samtlige af de 26 konkrete sager, som vedrørte en aktivitetsparat borger, hvis sagerne var blevet behandlet som en klagesag i Ankestyrelsen.

På den baggrund er regeringen og aftalepartierne enige om at afskaffe den skærpede rådighedssanktion i lov om aktiv socialpolitik for aktivitetsparate ydelsesmodtagere.

Den foreslåede ændring indebærer, at en aktivitetsparat modtager af hjælp ikke længere vil kunne blive pålagt en skærpet rådighedssanktion efter § 40 a i lov om aktiv socialpolitik. Med forslaget vil den skærpede rådighedssanktion fremover omfatte uddannelses- og jobparate modtagere af hjælp.

En afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate har ikke betydning for de øvrige sanktionsregler i lov om aktiv socialpolitik. En aktivitetsparat modtager af hjælp vil derfor fortsat kunne få en sanktion efter §§ 36-40 i form af fradrag i eller nedsættelse af ydelsen, hvis den pågældende uden rimelig grund ikke opfylder rådighedsforpligtelsen. Det kan f.eks. være, hvis den pågældende uden rimelig grund udebliver fra jobsamtaler, tilbud, afviser tilbud om arbejde, aktive tilbud m.v.

For nærmere om forslagets indhold henvises til lovforslagets § 1, nr. 2-5, og bemærkningerne hertil.

2.3. Ændringer i kapitel 13 a om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt

2.3.1. Gældende ret

Det fremgår af overskriften til kapitel 13 a i lov om aktiv socialpolitik, at kapitlet indeholder regler om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v. Kapitlet indeholder to paragraffer.

Det fremgår af § 98 a i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen, når den træffer afgørelser efter kapitel 4, i videst muligt omfang skal indhente de nødvendige oplysninger fra elektroniske registre, som kommunen har adgang til.

Det fremgår af bestemmelsens forarbejder, jf. Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 224 som fremsat, at "Baggrunden for forslaget er, at der ved indhentelse af oplysningerne fra elektroniske registre skabes et bedre administrationsgrundlag via anvendelsen af allerede tilgængelige oplysninger, således at kommunerne ikke skal indhente oplysninger om en persons økonomiske eller personlige forhold hos personen selv, hvis oplysningerne allerede fremgår af fx indkomstregisteret. Det vil endvidere kunne bidrage til en mere effektiv og ensartet sagsbehandling i kommunerne." Det fremgår videre, at "Reglerne i retssikkerhedsloven mv., er fortsat gældende også for sagsbehandling af sager efter kapitel 1 a og 4 i lov om aktiv socialpolitik."

Det fremgår af § 98 c i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2012-13, tillæg A, L 224 som fremsat, at "Bemyndigelsen vil i første omgang blive brugt til at fastsætte regler om integrationen mellem kommunernes it-systemer og »Min side« på Jobnet i forbindelse med indførelsen af digital partshøring. Der skal således etableres en kommunal it-løsning, der kan understøtte processen omkring partshøring således, at personen fra »Min side« på Jobnet kan få adgang til i en kommunal it-løsning både at se og besvare partshøringen."

Bemyndigelsesbestemmelsen i § 98 c er ikke udnyttet til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen eller regler om digital kommunikation om afgørelser m.v.

Kapitel 13 a indeholder ikke en § 98 b.

Det fremgår af § 1, nr. 105, i lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet,

uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), at der efter kapitel 13 indsættes et nyt kapitel 13 a med overskriften ”Registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v.” og bestående af tre nye bestemmelser § 98 a, § 98 b og § 98 c. Af det foreslåede kapitel 13 a fremgår udover forslagene til § 98 a og § 98 c et forslag til § 98 b, hvoraf det bl.a. fremgår, at når kommunen sender partshøring, herunder agterskrivelse, skal disse sendes digitalt til en person, før der træffes afgørelse efter kapitel 4. Videre fremgår, at personen skal besvare partshøringen digitalt, hvis en person modtager hjælp efter § 11 som uddannelsesparat eller jobparat. En person, der modtager hjælp efter kapitel 11 som aktivitetsparat, kan besvare partshøringen digitalt. Videre fremgår, at kommunen skal sende afgørelser efter kapitel 4 digitalt.

Det fremgår af samme lovs § 8, stk. 2, at beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105.

Det fremgår af bemærkningerne til § 8, stk. 2, jf. Folketings-tidende 2012-13, tillæg A, L 224 som fremsat, at ”I stk. 2, foreslås det, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte dato for ikrafttrædelse af bestemmelserne i § 13 a, stk. 3, og stk. 4, 2. og 3. pkt. § 39, nr. 7 og 8, samt § 98 b, i lov om aktiv socialpolitik, som fastsætter rådighedspligt til at lægge cv på Jobnet og overholde aftaler om jobsøgning og løbende registrere jobsøgningsaktiviteter i en joblog på »Min side« på Jobnet samt pligt til digital partshøring mv. Bestemmelserne får først virkning fra det tidspunkt, hvor it-understøttelsen på Jobnet mv. er på plads.”

Lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.) trådte i kraft den 1. januar 2014.

Kapitel 13 a om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v. indeholdende § 98 a om registerbaseret sagsbehandling og § 98 c om bemyndigelse til fastsættelse af regler blev således indsat i lov om aktiv socialpolitik med virkning fra den 1. januar 2014. § 98 b om anvendelse af digital partshøring og afgørelse er endnu ikke sat kraft.

Det fremgår af § 7 i lov om Digital Post, jf. lovbekendtgørelse nr. 686 af 15. april 2021, som ændret ved lov nr. 1941 af 15. december 2020 og 14. november 2021, at offentlige afsendere, jf. stk. 5, kan, jf. dog § 9 og regler fastsat i medfør af § 11, stk. 1, anvende Digital Post til kommunikation med fysiske personer og juridiske enheder, der er tilsluttet postløsningen efter § 3 eller § 4 med de retsvirkninger, der følger af § 10. Det fremgår videre af bestemmelsen, at ved kommunikation forstås afsendelse af alle dokumenter

og meddelelser m.v., herunder afgørelser. Det fremgår af § 10 i lov om Digital Post, at meddelelser, der sendes under anvendelse af Digital Post, anses for at være kommet frem på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for adressaten i postløsningen, og at være afsendt af den angivne afsender. Det fremgår af § 5, at der kan fastsættes regler om fritagelse af fysiske personer fra obligatorisk tilslutning til Digital Post, hvor der foreligger særlige omstændigheder, som kan bevirke, at en person er hindret i at modtage sin post digitalt.

Lov om Digital Post blev vedtaget af Folketinget i juni 2012. Med loven blev det obligatorisk for virksomheder i 2013 og for borgere i 2014 at modtage post fra offentlige myndigheder digitalt. Med loven blev det også muligt for borgere og virksomheder at anmode om fritagelse fra obligatorisk tilslutning til Digital Post, hvis der foreligger særlige omstændigheder, som kan bevirke, at en person er hindret i at modtage sin post digitalt.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

I lov om Digital Post fremgår der en nærmere beskrivelse af, hvad anvendelsen af digital kommunikation mellem offentlige afsendere og virksomheder og borgere omfatter. Loven omfatter kommunikation fra alle offentlige afsendere.

Reglerne i lov om Digital Post omfatter dermed også kommunernes digitale kommunikation med borgerne om afgørelse m.v. efter lov om aktiv socialpolitik.

Det er derfor Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at forslaget til § 98 b om digitale sagsbehandlingsskridt, herunder digital kommunikation mellem kommunen og borgeren i forbindelse med partshøring og udsendelse af afgørelser, som blev vedtaget i 2013, men som endnu ikke er trådt i kraft, er overflødiggjort. Da muligheden for digital kommunikation mellem kommunen og borgeren allerede er reguleret i lov om Digital Post, forventes § 98 b ikke at blive sat i kraft. Det foreslås på den baggrund, at den vedtagne, men endnu ikke ikrafttrådte § 98 b, ophæves.

Det foreslås samtidigt, at ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 8, stk. 2, i loven fra 2013 ændres, således at der ikke længere henvises til, at § 98 b, som affattet ved lovens § 1, nr. 105, kan sættes i kraft efter beskæftigelsesministerens nærmere bestemmelse herom.

Den foreslåede ændring vil medføre, at det ikke længere vil være muligt for beskæftigelsesministeren at sætte bestemmelsen om digital kommunikation i kraft.

Som konsekvens af, at § 98 b og hjemlen til at sætte § 98 b i kraft foreslås ophævet, foreslås det, at overskriften til kapitel 13 a i lov om aktiv socialpolitik ændres, således at der ikke længere henvises til reglerne om digitale sagsbehandlingsskridt.

Med forslaget om at fjerne muligheden for at sætte § 98 b

i kraft vil der heller ikke længere være behov for en bemyndigelse til at fastsætte regler om forhold omfattet af § 98 b, som denne fremgår af den gældende § 98 c.

Det foreslås i den forbindelse at indsætte en bemyndigelsesbestemmelse § 98 a svarende til den gældende bemyndigelsesbestemmelse i § 98 c, som giver beskæftigelsesministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen. Den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil være en videreførelse af den del af den gældende § 98 c, som handler om bemyndigelse til at fastsætte regler om forhold omfattet af § 98 a.

Bemyndigelsesbestemmelsen i § 98 c for beskæftigelsesministeren til at fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b, foreslås som konsekvens heraf ophæves.

De foreslåede ændringer vil medføre, at der fortsat vil være hjemmel til, at beskæftigelsesministeren fastsætter regler om forhold omfattet af § 98 a.

For nærmere om forslaget henvises til lovforslagets § 1, nr. 6-8, og § 2 og bemærkningerne hertil.

2.4. Ændring af fradragstidspunktet for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

2.4.1. Gældende ret

Den gældende § 8 O i ligningsloven fastsætter, hvilke skattepligtige og tilbagebetalingspligtige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven der skal fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvor beløbet bliver tilbagebetalt.

Det fremgår af den gældende § 8 O, at skattepligtig kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er tilbagebetalingspligtig efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller integrationslovens kapitel 7, fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori beløbet tilbagebetales.

Introduktionsydelsen er afskaffet, og de øvrige forsørgelsesydelse, som personer, der er omfattet af integrationsloven, kan modtage, fremgår nu af lov om aktiv socialpolitik.

For hjælp i kontanthjælpssystemet, det vil sige selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, gælder det som følge af ligningslovens § 8 O, at der først sker fradrag for en tilbagebetalingspligtig ydelse på det tidspunkt, hvor der reelt sker tilbagebetaling. Det betyder, at det først er i tilbagebetalingsåret, at personens skattepligtige indkomst nedsættes, og at personen derved får fradraget tilbagebetalingen i den skattepligtige indkomst på grundlag af en reel tilbagebetaling af en ydelse.

Frdraget for den tilbagebetalingspligtige skattepligtige kon-

tanthjælp skal således gives i det indkomstår, hvori beløbet rent faktisk er tilbagebetalt, i stedet for det år, hvor beløbet er udbetalt. Det drejer sig således både om de situationer, hvor kommunen på udbetalingsstidspunktet oplyser, at den modtagne kontanthjælp er tilbagebetalingspligtig, og de situationer, hvor kommunen først efterfølgende træffer afgørelse om, at den modtagne hjælp skal tilbagebetales. Det gælder også i de tilfælde, hvor et tilbagebetalingskrav er begrundet i, at hjælpen er modtaget uberettiget og mod bedre vidende.

Når hele beløbet tilbagebetales i udbetalingsåret, kan kommunerne vælge, at kontanthjælpsmodtageren kun skal tilbagebetale nettobeløbet. Kommunerne skal underrette Skatteforvaltningen herom, hvorefter man i skattemæssig henseende ser bort fra det udbetalte beløb.

Der er efter den gældende § 8 O i ligningsloven symmetri i den forstand, at A-skattetrækket og betalingen ved kontanthjælps udbetaling modsvares af en mulighed for fradrag ved tilbagebetalingen.

Ligningslovens § 8 O er efterfølgende ændret, så også introduktionsydelse efter integrationsloven er omfattet af den gældende bestemmelse. Introduktionsydelsen er efterfølgende afskaffet, og integrationsloven omfatter efter de gældende regler ingen offentlige forsørgelsesydelse, da disse er flyttet til lov om aktiv socialpolitik.

Det er indfortolket i bestemmelsen, at ydelserne efter kapitel 4 i lov om aktiv socialpolitik, dvs. selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, er omfattet af ligningslovens § 8 O. Reglerne om tilbagebetaling fremgår af kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik, herunder fremgår det af § 95, hvordan tilbagebetalingskravet opkræves af kommunen eller Udbetaling Danmark.

Ligningslovens § 8 O gælder alene i forhold til tilbagebetaling af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, som udbetales efter lov om aktiv socialpolitik.

Ressourceforløbsydelse, ledighedsydelse og revalideringsydelse er ydelser, der udbetales efter lov om aktiv socialpolitik, og disse ydelser kan dermed også være tilbagebetalingspligtige ydelser efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik. Disse ydelser er ikke omfattet af ligningslovens § 8 O.

Flekslønstilskud og tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne udbetales efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og kan være tilbagebetalingspligtige efter § 125. For så vidt angår tilbagebetaling af tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne er reglerne herom nærmere fastsat i § 15, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 233 af 7. marts 2024 om tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne og ansættelse som lønmodtager i fleksjob i en ægtefælles virksomhed. For selvstændige erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne, der har fået bevilget tilskud før den 1. januar 2013, fremgår til-

bagebetalingspligten af § 9, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1769 af 6. september 2021. Disse bestemmelser er ikke omfattet af ligningslovens § 8 O.

Efter de gældende regler skal der ved tilbagebetaling af disse skattepligtige ydelser, som ikke er omfattet af ligningslovens § 8 O, ske en regulering af indkomstansættelsen for udbetalingsåret, da de tilbagebetalte bruttobeløb skal fratrækkes ved opgørelsen af den personlige indkomst for udbetalingsåret.

Den skattemæssige behandling af tilbagebetalingen af de nævnte ydelser afhænger af, om tilbagebetalingen sker i udbetalingsåret eller i et senere indkomstår.

Hvis tilbagebetalingen af hele beløbet sker i udbetalingsåret, kan ydelsesmodtageren nøjes med at tilbagebetale det udbetalte nettobeløb, det vil sige det beløb, som ydelsesmodtageren har fået udbetalt efter skat. Kommunen underretter Skatteforvaltningen om dette, hvorefter der ses bort fra det udbetalte beløb.

Foretages tilbagebetalingen i de efterfølgende indkomstår, skal bruttobeløbet, det vil sige hele beløbet inkl. skat, tilbagebetales. Det betyder, at der sker indberetning af tilbagebetalingsbeløbet for det indkomstår, hvor kommunen træffer afgørelse om, at en person skal tilbagebetale ydelsen.

I dette tilfælde indberetter kommunen derfor bruttobeløbet for personer i det år, hvor kommunerne træffer afgørelse om tilbagebetaling. Der må som følge heraf ikke indberettes indeholdt A-skat, og periodeangivelsen, dispositionsdatoen og indtægtsarten skal svare til den oprindelige indberetning af ydelsen, som nu kræves tilbagebetalt.

Kommunen skal derudover ved tilbagebetaling indsende en ændring for udbetalingsåret til skattemyndighederne, således at den personlige indkomst for udbetalingsåret kan blive nedsat med det tilbagebetalte bruttobeløb.

Det fremgår af den gældende § 33 i skatteindberetningsloven, at kommunerne hver måned skal foretage indberetning til indkomstregisteret, jf. §§ 3 og 4 i lov om et indkomstregister, om de tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven for hver enkelt indbetaler.

Det fremgår af den gældende § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om et indkomstregister, at følgende oplysninger skal indberettes til indkomstregisteret: Tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v. efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller integrationslovens kapitel 7, som omfattes af indberetningspligt efter skatteindberetningslovens § 33.

Indberetningerne sikrer, at fradragene efter ligningslovens § 8 O kan fortrykkes på årsopgørelsen for den, der foretager tilbagebetalingen, i det omfang denne modtager en fortrykt årsopgørelse.

2.4.2. Beskæftigelses- og Skatteministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Kommunerne oplever det som administrativt besværligt, at ikke alle ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik samt fleksløntilskud og tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne udbetalt efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats er omfattet af ligningslovens § 8 O.

Det vil derfor lette kommunernes administration med skattepligtige tilbagebetalingspligtige ydelser, hvis alle de nævnte ydelser omfattes af ligningslovens § 8 O og dermed kan administreres på samme måde.

Efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse gælder der ingen særlige hensyn til tilbagebetalingspligtig kontanthjælp frem for andre tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse er det hensigtsmæssigt, at borgeren først reguleres skattemæssigt som følge af en afgørelse om tilbagebetaling, når borgeren rent faktisk tilbagebetaler ydelsen. Det skyldes ikke mindst, at en del tilbagebetalingspligtige og skattepligtige beløb efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats aldrig bliver opkrævet. Kravet om tilbagebetaling bortfalder nemlig som udgangspunkt 3 år efter hjælpens ophør, jf. § 95, stk. 2, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik, hvis det ikke har været muligt for personen at tilbagebetale beløbet. Overdrages tilbagebetalingskravet til inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, finder forældelsesloven dog anvendelse, idet forældelsen tidligst indtræder 3 år efter tilbagebetalingskravets modtagelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 18 a, stk. 7, 1. pkt., i lov om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Tilbagesendes tilbagebetalingskravet til kommunen eller Udbetaling Danmark, finder § 95, stk. 2, 1. pkt., i lov om aktiv socialpolitik på ny anvendelse.

Det foreslås derfor, at ligningslovens § 8 O ændres således, at alle skattepligtige ydelser, der kræves tilbagebetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, omfattes af bestemmelsen. I forhold til tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne gælder dette både i forhold til tilskud tilkendt før den 1. januar 2013 og tilskud tilkendt fra og med den 1. januar 2013.

Det betyder, at den tilbagebetalingspligtige ydelse dermed først skal fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori beløbet tilbagebetales.

Det drejer sig om følgende skattepligtige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik:

- 1) Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp (hjælp i kontanthjælpssystemet).

- 2) Supplerende hjælp svarende til kontanthjælp efter §§ 25 a, 27, 27 a og 27 b.
- 3) Efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a.
- 4) Ressourceforløbsydelse ved ressourceforløb.
- 5) Ressourceforløbsydelse ved jobafklaringsforløb.
- 6) Revalideringsydelse.
- 7) Ledighedsydelse.

Det drejer sig endvidere om følgende skattepligtige ydelser efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

- 1) Fleksløntilskud.
- 2) Tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne.

På baggrund af den foreslåede ændring af ligningslovens § 8 O er der behov for konsekvensændringer i § 33 i skatteindberetningsloven og § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om et indkomstregister. Konsekvensændringen vil skulle sikre, at indberetningerne fortsat understøtter fortryk på årsopgørelsen af de tilbagebetalinger af alle de ydelser, der er fradragsberettigede efter ligningslovens § 8 O.

For nærmere om forslaget indhold henvises til lovforslagets §§ 3-5 og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

3.1. Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget består af en række forskellige elementer, som er beskrevet i det følgende for de respektive forslag. De samlede økonomiske konsekvenser fremgår af tabel 1.

3.1.1. Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold

Ved forslaget om præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold skønnes der sammenlagt at være merudgifter for 1,4 mio. kr. årligt.

Udgifterne kan henføres til merudgifter til kontanthjælp til borgere, som ikke længere vil blive sanktioneret økonomisk. Ligesom der er indregnet en mindre adfærdsvirkning, som følge af den ydelsesstigning som færre sanktioner på grund af udlandsophold vil betyde. Det svarer samlet set til merudgifter på 2 mio. kr. inkl. adfærd.

Endeligt skønnes der mindreudgifter for kommunerne, fordi kommunerne fremadrettet skal administrere færre sager vedrørende kortvarige udlandsophold. Det skønnes at svare til mindreudgifter på 0,6 mio. kr. årligt.

De samlede merudgifter efter skat, tilbageløb og adfærd skønnes at være 0,5 mio. kr. årligt. Udgifterne finansieres ved at nedskrive *Reserver og budgetregulering* (§ 17.19.79.).

3.1.2. Afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate

Ved forslaget om afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate skønnes der sammenlagt at være merudgifter for 0,5 mio. kr. årligt.

Udgifterne kan henføres til merudgifter til kontanthjælp til borgere, som ikke længere sanktioneres økonomisk. Ligesom der er indregnet en mindre adfærdsvirkning, som følge af den ydelsesstigning som færre sanktioner vil betyde. Adfærdsvirkningen skønnes yderst begrænset. Det skønnes at svare til merudgifter på i alt 0,6 mio. kr. årligt.

Der skønnes desuden mindreudgifter for kommunerne, fordi kommunerne fremadrettet skal administrere færre sager vedrørende den skærpede rådighedssanktion. Det svarer til mindreudgifter på 0,1 mio. kr. årligt.

De samlede merudgifter efter skat, tilbageløb og adfærd skønnes at være 0,2 mio. kr. årligt. Udgifterne finansieres ved at nedskrive *Reserver og budgetregulering* (§ 17.19.79.).

3.1.3. Ændringer i kapitel 13 a om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt

Der vurderes ikke at være nogle økonomiske konsekvenser forbundet med ændringerne i kapitel 13 a.

3.1.4. Ændring af fradragstidspunktet for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats

Lovforslagets element vedrørende opdatering af ligningslovens § 8 O medfører administrative merudgifter for Skatteforvaltningen vedr. ændringer i en række understøttende systemer. Merudgifterne skønnes at udgøre 0,2 mio. kr. i 2025, 0,4 mio. kr. årligt i 2026-2027, 0,3 mio. kr. årligt i 2028-2030 og 0,1 mio. kr. i 2031. Ændringerne skal sikre, at der afregnes korrekt refusion i Ydelsesrefusion, som er et KL ejet selskab.

3.1.5. Lovforslagets samlede virkninger

De økonomiske konsekvenser af forslagens enkelte elementer er opsummeret i tabel 1. Samlet skønnes lovforslaget at medføre merudgifter på 2,1 mio. kr. i 2025, 2,3 mio. kr. årligt i 2026-2027, 2,2 mio. kr. i 2028, og 1,9 mio. kr. varigt.

Forslaget har ingen økonomiske konsekvenser for regionerne.

De kommunaløkonomiske konsekvenser af lovforslaget forhandles med de kommunale parter.

Tabel 1: Økonomiske konsekvenser, merudgifter i mio. kr.

(2025-pl)	2025	2026	2027	2028	Varigt
I alt statslige udgifter	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
<i>Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
<i>Afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
<i>Ændringer i kapitel 13 a</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Tilbagebetalingspligtige ydelser</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
I alt kommunale udgifter	1,5	1,7	1,7	1,6	1,3
Budgetgaranti	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
<i>Præcisering af retten til ydelser under kortvarige udlandsophold</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>
<i>Afskaffelse af skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
<i>Ændringer i kapitel 13 a</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>Tilbagebetalingspligtige ydelser</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Administration	-0,5	-0,3	-0,3	-0,4	-0,7
I alt offentlige udgifter (før skat og tilbageløb, inkl. adfærd)	2,1	2,3	2,3	2,2	1,9
I alt offentlige udgifter (efter skat, tilbageløb og adfærd)	0,9	1,1	1,2	1,1	0,7

Note: Afvigelse skyldes afrundinger

3.2. Implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for staten. Forslaget om afskaffelse af reglerne om skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate må dog forventes at give færre klagesager.

Lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, om afskaffelsen af reglerne om skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate vurderes at have positive administrative konsekvenser for kommunerne. Kommunerne vil med en vedtagelse af forslaget ikke længere kunne pålægge aktivitetsparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp en skærpet rådighedssanktion og vil dermed ikke skulle foretage et skøn af, om personen udviser manglende vilje til at stå til rådighed, men alene skulle forholde sig til de almindelige sanktionsmuligheder. Forslaget bidrager således til mindre tidskrævende arbejdsgange.

Øvrige forslag vurderes at have ingen eller kun begrænsede administrative konsekvenser for kommunerne. Det bemærkes i den forbindelse særligt, at forslaget om præcisering af reglerne om retten til ydelser under kortvarige udlandsophold ikke indeholder nye forpligtelser for kommunerne, men alene er lovfæstelse af eksisterende praksis.

Forslagene vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for regionerne.

Beskæftigelsesministeriet har i forbindelse med vurderingen af eventuelle implementeringskonsekvenser for det offentlige taget stilling til lovforslagets efterlevelse af de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning.

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at lovforslaget tilgodeser princip nr. 1 om enkle og klare regler. Lovforslagets § 1, nr. 1, om præcisering af reglerne om modtagelse af ydelser under udlandsophold vil gøre det nemmere for kommunerne og for den enkelte person at forstå reglerne og give klarhed over den enkeltes retsstilling. Lovforslagets § 1, nr. 6-8, om ændringer i kapitel 13 a, bidrager til tydeliggørelse af, hvilke regler der gælder. Lovforslagets § 1, nr. 2 og 3, om at afskaffe skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate har til formål at afskaffe regler, som i praksis har vist sig vanskelige at administrere.

Ministeriet vurderer endvidere, at lovforslaget lever op til princip nr. 2 om digital kommunikation. Lovforslaget indfører ikke nye digitale løsninger eller regler, som ikke kan implementeres i Kommunernes Ydelsessystem (KY), som er en fælleskommunal it-understøttelse af kontanthjælpsområdet m.m.

De foreslåede ændringer udgør ikke i sig selv nye ordninger, men er justeringer af eksisterende ordninger, som allerede understøttes it-mæssigt i KY. Ministeriet vurderer på den baggrund, at princip nr. 3 om automatisk sagsbehandling kun i begrænset omfang er relevant for lovforslaget.

Ministeriet vurderer, at de foreslåede konsekvensændringer i forlængelse af forslaget om at ændre fradragstidspunktet for tilbagebetalingspligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats bidrager til understøttelse af øget sammenhæng på tværs ved dels at muliggøre en ensretning af praksis for tilbagebetaling og dels ved, at de muliggør fortryk på årsopgørelsen af fradragsberettigede tilbagebetalinger af ydelser. Dette er i overensstemmelse med princip nr. 4 om sammenhæng på

tværs ved genbrug af begreber og data. Ministeriet vurderer endvidere, at princip nr. 4 om genbrug af data ikke er relevant i forhold til øvrige dele af lovforslaget. Der er herved lagt vægt på, at der ikke indføres nye ordninger med lovforslaget.

Ministeriet vurderer, at lovforslaget lever op til princip nr. 5 om tryk og sikker datahåndtering, da kommunerne i forvejen foretager sikker databehandling for målgruppen i forbindelse med administrationen af reglerne i lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven.

Lovforslagets § 3 om at ændre fradragstidspunktet for tilbagebetalingspligtige ydelser understøtter princip nr. 6 om anvendelse af offentlig infrastruktur. Princip nr. 6 vurderes ikke relevant for de øvrige forslag i lovforslaget.

For så vidt angår princip nr. 7 om forebyggelse af snyd og fejl bemærkes det, at personer, der modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven, som hidtil vil skulle tilbagebetale ydelser modtaget uberettiget og mod bedre vidende.

Lovforslaget indeholder ikke forslag, som forudsætter udvikling af nye it-løsninger.

Lovforslaget indeholder ikke forslag, som indebærer væsentlige omstillings- eller driftskonsekvenser eller krav til ændring af organisatoriske forhold.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Kommuner: 2025: 0,7 mio. kr. 2026: 0,7 mio. kr. 2027: 0,7 mio. kr. 2028: 0,7 mio. kr. Varigt: 0,7 mio. kr.	Kommuner: 2025: 2,2 mio. kr. 2026: 2,4 mio. kr. 2027: 2,4 mio. kr. 2028: 2,3 mio. kr. Varigt: 2,0 mio. kr.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget i § 1, nr. 1, præciserer reglerne om modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik under kortvarige ophold i udlandet, så de er i overensstemmelse den praksis, der blev meldt ud til kommunerne den 9. december 2022. Ændringen af praksis blev gennemført for at sikre overholdelse af EU-rettens regler om fri bevægelighed efter TEUF art. 21. De øvrige dele af forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 27. september 2024 til den 25. oktober 2024 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, ATP, BDO Danmark, Børnerådet, Børns Vilkår, Bedre Psykiatri, Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, CABI, Dansk Handicap Forbund, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Finanstilsynet, Forhandlingsfællesskabet, Frivilligrådet, FSR – danske revisorer, HK Kommunal, Institut for Menneskerettigheder, Kommunale Velfærdsschefer, KL, Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristelig Fagbevægelse, LAFS – Landsforeningen af fleks- og skånejobbere, Landsforeningen af nuværende og tidligere Psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen for Førtidspensionister, Mødrehjælpen, Red Barnet, Rigsrevisionen, Rådet for Psykisk Sårbar på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed, SAND – De hjemløses landsorganisation og Ældresagen.

10. Sammenfattende skema

	Stat: 2025: 0,0 mio. kr. 2026: 0,0 mio. kr. 2027: 0,0 mio. kr. 2028: 0,0 mio. kr. Varigt: 0,0 mio. kr.	Stat: 2025: 0,6 mio. kr. 2026: 0,6 mio. kr. 2027: 0,6 mio. kr. 2028: 0,6 mio. kr. Varigt: 0,6 mio. kr.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	0,2 mio. kr. i 2025 vedr. Skattestyrelsens tilretning i understøttende systemer.	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget i § 1, nr. 1, præciserer reglerne om modtagelse af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik under kortvarige ophold i udlandet, så de er i overensstemmelse med den praksis, der blev meldt ud til kommunerne den 9. december 2022. Ændringen af praksis blev gennemført for at sikre overholdelse af EU-rettens regler om fri bevægelighed efter TEUF art. 21. De øvrige dele af forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 5, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik, at personer, der opholder sig i udlandet, ikke kan få hjælp efter loven. Personer med ret til ferie, kan dog opholde sig i udlandet under afholdelse af ferie, jf. lovens § 5, stk. 5.

Herudover kan kommunen i særlige tilfælde tillade, at retten til hjælp bevares kortvarigt under ophold i udlandet i en række nærmere opregnede tilfælde i lovens § 5, stk. 2.

Efter lovens § 5, stk. 3, kan personer endvidere én gang pr. kalendermåned opholde sig kortvarigt i udlandet, hvis de har befundet sig i Danmark inden for hvert døgn. Opholdet i udlandet må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode, og personen skal senest 2 dage før udlandsophold give kommunen besked herom.

Ydelser modtaget under udlandsophold i strid med bestem-

melserne i lovens § 5 er modtaget med urette. Hvis de samtidig er modtaget mod bedre vidende, skal de tilbagebetales, og derudover skal udlandsopholdet sanktioneres af kommunerne med nedsættelse af ydelsen og tilbagebetaling af den nedsatte hjælp.

Før den 9. december 2022 var praksis for vurderingen af opholdskravet meget restriktiv. Selv helt korte udlandsophold, f.eks. i forbindelse med indkøbsture, førte til krav om tilbagebetaling og blev sanktioneret.

Den restriktive praksis blev lempet den 9. december 2022, hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering udsendte en meddelelse til landets kommuner og Ankestyrelsen om, at Danmarks EU-retlige forpligtelser er til hinder for en ordning, hvor retten til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik afskæres ved helt kortvarige ophold i udlandet med henblik på indkøb m.v. Vurderingen var, at begrænsningerne af udlandsophold ikke var forenelig med art. 21 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), om den fri bevægelighed for unionsborgere og opholdsdirektivet, jf. direktiv 2004/38. Modtagere af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik kunne derfor fra denne dato ikke sanktioneres for sådanne helt kortvarige ophold eller blive mødt med et tilbagebetalingskrav.

Det foreslås i § 5, stk. 3, 1. pkt., at personer kan opholde sig kortvarigt i udlandet.

Formålet med nyaffattelsen er at præcisere, hvorledes bestemmelsen administreres i overensstemmelse med den i 2022 udmeldte lempeligere praksis og dermed i overensstemmelse med EU-retten.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at modtagere af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik vil kunne opholde sig kortvarigt i udlandet. Kortvarige ophold i udlandet vil kunne være i forbindelse med indkøbsture, jobsøgning, besøg hos familie og venner, fritidsaktiviteter og lignende. Disse kortvarige ophold i udlandet må ikke involvere overnatning. Personen vil således ikke efter 1. pkt. i bestemmelsen have mulighed for at rejse til udlandet på en given kalenderdag og først returnere til Danmark den efterfølgende kalenderdag.

Det foreslås i § 5, stk. 3, 2.-4. pkt., at personer ud over kortvarige ophold efter 1. pkt. kan overnatte i udlandet højst én gang pr. kalendermåned samtidig med modtagelse af hjælp efter denne lov, jf. dog stk. 5 om afholdelse af ferie i udlandet. Overnatningen må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode. Personen skal senest 2 dage før udlandsophold give kommunen besked herom.

Med forslaget omformuleres bestemmelserne i den gældende § 5, stk. 3, om, at personer som hidtil vil kunne overnatte i udlandet højst én gang pr. kalendermåned samtidig med modtagelse af hjælp efter loven. Overnatningen må som hidtil ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode, og personen vil senest 2 dage

før udlandsophold med overnatning skulle give kommunen besked herom. Der tilsigtes ikke med de nye formuleringer nogen ændring i bestemmelsen om mulighed for ét udlandsophold med overnatning pr. måned. Den foreslåede ændring er således af sproglig karakter og tilsigter ikke materielle ændringer.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3

Efter § 40 a, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik kan kommunen træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 36-40, og personen på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Det er en betingelse, at kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Efter § 40 a, stk. 2, skal kommunen samtidig med afgørelsen om en skærpet rådighedssanktion efter stk. 1 give personen et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud efter kapitel 5 i lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v., tilbud i medfør af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret m.v. Aktiviteter efter 1. pkt. skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen efter stk. 1 har virkning fra. Personen modtager hjælp efter §§ 22-25 for de dage, hvor den pågældende deltager i tilbud, møder til samtaler eller møder i jobcenteret m.v.

Det er en betingelse for at give en skærpet rådighedssanktion, at kommunen skriftligt har vejledt personen og dennes eventuelle ægtefælle om den skærpede rådighedssanktion i overensstemmelse med reglerne i § 35, stk. 2. Det indebærer bl.a., at kommunen skal have vejledt om konsekvenserne for hjælpen, hvis personen igen uden rimelig grund f.eks. udebliver fra tilbud eller afslår et arbejde. Kommunen skal også vejlede om, at personens og personens ægtefælles sag lukkes, og hjælpen ophører, hvis personen i en hel kalendermåned ikke møder frem til de aktiviteter, som personen er blevet pålagt som led i den skærpede rådighedssanktion.

Baggrunden for den udvidede vejledningspligt forud for anvendelsen af § 40 a er, at afgørelser om bortfald m.v. af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp er af indgribende betydning for personens og dennes eventuelle families forsørgelsesgrundlag og økonomiske situation. Derfor er det vigtigt i forhold til personens retssikkerhed, at den pågældende klart og tydeligt er blevet vejledt om konsekvensen, hvis personen får to eller flere afgørelser for udeblivelser m.v., der kan føre til en skærpet rådighedssanktion med bortfald af hjælpen i op til 3 måneder, og om hvad personen skal

gøre for igen at få ret til hjælp. Det gælder i særlig grad i forhold til aktivitetsparate, hvorfor kommunen skal foretage en række ekstra skridt, før den kan sanktionere aktivitetsparate modtagere af hjælp.

Efter § 40 a, stk. 3, skal kommunen, inden den træffer afgørelse om, at en person, som er aktivitetsparat, ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage eller andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en sanktion, jf. § 13, stk. 7 og 8, samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 16.

Det foreslås, at der i § 40 a, stk. 1, 1. pkt., efter »en person« indsættes », der er uddannelses- eller jobparat,«.

Den foreslåede ændring medfører, at § 40 a alene vil omfatte uddannelsesparate, herunder åbenlyst uddannelsesparate, samt jobparate modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse og uddannelses- eller kontanthjælp. Den skærpede rådighedssanktion vil dermed ikke længere finde anvendelse for aktivitetsparate personer, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Det foreslås endvidere, at § 40 a, stk. 3, ophæves.

§ 40 a, stk. 3, regulerer kommunens pligt til partshøring af aktivitetsparate modtagere af hjælp, inden kommunen træffer afgørelse om skærpet rådighedssanktion. Forslaget om at ophæve bestemmelsen er en konsekvens af, at den skærpede rådighedssanktion, med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås afskaffet for aktivitetsparate modtagere af hjælp. Som følge af at den skærpede rådighedssanktion ikke længere vil skulle omfatte aktivitetsparate modtagere af hjælp, vil bestemmelsen om partshøring af aktivitetsparate i § 40 a, stk. 3, i loven være overflødig, og det foreslås som konsekvens heraf, at bestemmelsen ophæves.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 og 5

Det foreslås i § 40 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., at ændre »stk. 4« til: »stk. 3«. Det foreslås endvidere i § 40 a, stk. 6, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., at ændre »stk. 2, 4 og 5« til: »stk. 2-4«.

Der er tale om konsekvensrettelser som følge af forslaget om ophævelse af § 40 a, stk. 3, jf. forslaget til § 1, nr. 3, hvorved henvisningen til stk. 4 skal ændres til en henvisning til stk. 3, og henvisningen til stk. 2, 4 og 5 skal ændres til en henvisning til stk. 3-5. Der er ikke tale om indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 6

Den gældende overskrift til kapitel 13 a i lov om aktiv socialpolitik er »Registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v.«. Kapitlet indeholder de to bestemmelser § 98 a og § 98 c.

Det fremgår af den gældende § 98 a i lov om aktiv socialpolitik, at kommunen, når den træffer afgørelser efter kapitel 4, i videst muligt omfang skal indhente de nødvendige oplysninger fra elektroniske registre, som kommunen har adgang til.

Det fremgår af den gældende § 98 c i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b. Bemyndigelsesbestemmelsen i § 98 c er ikke anvendt til fastsættelse af regler.

Et forslag til § 98 b om digitale sagsbehandlingsskridt blev vedtaget af Folketinget i 2013, men er ikke sat i kraft. Det fremgår således af § 8, stk. 2, i lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), at beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved lovens § 1, nr. 105. Dette er ikke sket og forventes ikke at ske.

Der er således ikke bestemmelser i kapitel 13 a i lov om aktiv socialpolitik om digitale sagskridt eller digital kommunikation om afgørelser m.v.

Det foreslås derfor, at *overskriften* til kapitel 13 a ændres til: »Registerbaseret sagsbehandling«.

Det foreslåede vil medføre, at der i overskriften ikke længere vil blive henvist til indhold i kapitlet, som ikke er gældende ret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 og 8

Det fremgår af den gældende § 98 c i lov om aktiv socialpolitik, at beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b. Bemyndigelsesbestemmelsen i § 98 c er ikke anvendt til fastsættelse af regler.

Det foreslås, at der i § 98 a indsættes et stk. 2. Efter den foreslåede bestemmelse kan beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen.

Der er tale om en videreførelse af den del af § 98 c, som handler om bemyndigelse til at fastsætte regler om forhold

omfattet af § 98 a. Bemyndigelsen foreslås af ordenshensyn flyttet fra § 98 c til § 98 a, da der med ophævelsen af adgangen til at sætte § 98 b i kraft ellers vil være en tom plads i rækkefølgen af bestemmelser i kapitel 13 a.

Det foreslås endvidere, at § 98 c ophæves. Forslaget er en konsekvens af, at bemyndigelsesbestemmelsen med lovforslagets § 1, nr. 7, flyttes til § 98 a som et nyt stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Det fremgår af § 1, nr. 105, i lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), at der efter kapitel 13 i lov om aktiv socialpolitik foreslås indsat et nyt kapitel 13 a om registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v.

Det foreslåede kapitel 13 a indeholder tre bestemmelser. Efter § 98 a skal kommunen, når den træffer afgørelser efter kapitel 4, i videst muligt omfang indhente de nødvendige oplysninger fra elektroniske registre, som kommunen har adgang til. Efter § 98 b skal kommunen som udgangspunkt anvende digital kommunikation, når kommunen sender partshøringer og afgørelser efter kapitel 4. Efter § 98 c kan beskæftigelsesministeren fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b.

Det fremgår af ændringslovens § 8, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2014, jf. dog bl.a. stk. 2.

Det fremgår af ændringslovens § 8, stk. 2, at beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105.

De foreslåede § 98 a og § 98 c trådte i kraft den 1. januar 2014. Den foreslåede § 98 b er ikke sat i kraft.

Med lov om Digital Post, som blev vedtaget af Folketinget i juni 2012, er der fastsat regler om digital kommunikation mellem kommunerne og borgerne. Det har medført, at § 98 b er overflødiggjort, og at der ikke længere er behov for, at bestemmelsen kan sættes i kraft.

Det foreslås, at »§ 98 b, som affattet ved § 1, nr. 105, ophæves«.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 2, nr. 2, hvormed beskæftigelsesministerens mulighed for at sætte bestemmelsen i kraft fjernes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 8, stk. 1, i lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre love (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), at loven træder i kraft den 1. januar 2014, jf. dog stk. 2, 3 og 5, og af § 8, stk. 2, at beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105.

Beskæftigelsesministeriet har ikke fastsat et tidspunkt for ikrafttræden af § 98 b i lov om aktiv socialpolitik.

Det foreslås, at i § 8, stk. 2, ændres »§ 1, nr. 63, og § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105« til: »og § 1, nr. 63«.

Det foreslåede vil medføre, at beskæftigelsesministeren ikke vil kunne fastsætte et tidspunkt for ikrafttræden af § 98 b.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Kommunen træffer afgørelse om tilbagebetaling af en ydelse efter blandt andet § 91 i lov om aktiv socialpolitik og § 125 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Udbetaling Danmark træffer afgørelse efter § 91 i lov om aktiv socialpolitik for så vidt angår ydelser efter §§ 6 og 85 a.

Det fremgår af ligningslovens § 8 O, at skattepligtig kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er tilbagebetalingspligtig efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller integrationslovens kapitel 7, fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori beløbet tilbagebetales. Det betyder, at det først er på tilbagebetalings-tidspunktet, at personens skattepligtige indkomst nedsættes, og at personen derved får en reduktion af skatten på baggrund af en reel tilbagebetaling af ydelsen.

For tilbagebetalingspligtige ydelser, der ikke er nævnt i ligningslovens § 8 O, skal der ske en regulering af den skattepligtiges indkomstansættelse for det indkomstår, hvor ydelsen blev udbetalt til den skattepligtige, idet det tilbagebetalte bruttobeløb skal fratrækkes ved opgørelsen af den personlige indkomst for udbetalingsåret.

Ifølge § 33 i skatteindberetningsloven skal kommunerne for hver måned foretage indberetning til indkomstregisteret, jf. §§ 3 og 4 i lov om et indkomstregister, om de tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er

modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven for hver enkelt indbetaler. Indberetningerne sikrer, at fradragene efter ligningslovens § 8 O kan fortrykkes på årsopgørelsen for den, der foretager tilbagebetalingen, i det omfang denne modtager en fortrykt årsopgørelse.

Det foreslås, at ligningslovens § 8 O ændres, så »Skattepligtig kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er tilbagebetalingspligtig efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven,« ændres til: »Skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,«.

Det vil betyde, at tilbagebetalingspligtige skattepligtige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats først vil skulle fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst i det indkomstår, hvori beløbet faktisk tilbagebetales.

Det tilbagebetalte beløb vil således først skulle indgå i årsopgørelsen på tidspunktet for tilbagebetalingen. Dette vil gøre det mere gennemskueligt for borgerne samt lette sagsbehandlingen for kommunerne.

Det drejer sig om følgende skattepligtige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik:

- 1) Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp (hjælp i kontanthjælpssystemet)
- 2) Supplerende hjælp svarende til kontanthjælp - §§ 25 a, 27, 27 a og 27 b
- 3) Efterlevelseshjælp efter kapitel 10 a
- 4) Ressourceforløbsydelse ved ressourceforløb
- 5) Ressourceforløbsydelse ved jobafklaringsforløb
- 6) Revalideringsydelse
- 7) Ledighedsydelse

Det drejer sig endvidere om følgende skattepligtige ydelser efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats:

- 1) Fleksløntilskud
- 2) Tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende med nedsat arbejdsevne.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af skatteindberetningslovens § 33, at kommunerne skal foretage indberetning til indkomstregisteret hver måned, jf. §§ 3 og 4 i lov om et indkomstregister, om de tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller integrationslovens kapitel 7 for hver enkelt indbetaler.

Indberetningerne sikrer, at fradragene efter ligningslovens §

8 O kan fortrykkes på årsopgørelsen for den, der foretager tilbagebetalingen, i det omfang denne modtager en fortrykt årsopgørelse.

Som følge af forslaget til ændring af ligningslovens § 8 O, som affattet ved lovens § 3, nr. 1, hvor der ændres på, hvilke ydelser der er omfattet af denne bestemmelse, skal der foretages en konsekvensændring i skatteindberetningslovens § 33.

Det foreslås derfor, at i skatteindberetningslovens § 33 ændres »kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven« til: »skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der er modtaget i kalendermåneden«.

Med ændringen vil kommunerne skulle behandle alle ydelser i lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats på samme måde.

Det vil betyde, at kommunerne vil skulle foretage indberetning til indkomstregisteret, jf. §§ 3 og 4 i lov om et indkomstregister, om de tilbagebetalinger af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der er modtaget i måneden.

Med ændringen vil der således være overensstemmelse mellem de ydelser, der fremgår af ligningslovens § 8 O samt skatteindberetningsloven og lov om et indkomstregister.

Ændringen vil sikre, at indberetningerne fortsat understøtter fortryk af de tilbagebetalinger på årsopgørelsen af alle de ydelser, der er fradragberettigede efter ligningslovens § 8 O, som affattet ved lovens § 3, nr. 1, samt at ydelserne i ligningslovens § 8 O og § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om en indkomstregister, som affattet ved lovens § 5, nr. 1, omfatter de samme ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Til nr. 1

Det fremgår af § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om et indkomstregister, at følgende oplysninger skal indberettes til indkomstregisteret: Tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v. efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller integrationslovens kapitel 7, som omfattes af indberetningspligt efter skatteindberetningslovens § 33.

Som følge af forslaget til ændring af ligningslovens § 8 O, som affattet ved lovens § 3, nr. 1, skal der foretages en konsekvensændring i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om et indkomstregister.

Det foreslås derfor, at i § 3, stk. 1, nr. 5, i lov om et ind-

komstregister ændres »kontanthjælp og introduktionsydelse m.v. efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven« til: »skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.

Med ændringen vil kommunerne skulle behandle alle ydelser i lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats på samme måde.

Det vil indebære, at kommunerne vil skulle foretage indberetning til indkomstregisteret om tilbagebetalinger af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som er omfattet af skatteindberetningslovens § 33.

Med ændringen vil der således være overensstemmelse mellem de ydelser, der fremgår af ligningslovens § 8 O samt skatteindberetningsloven og lov om et indkomstregister.

Ændringen vil sikre, at indberetningerne fortsat understøtter fortryk af de tilbagebetalinger på årsopgørelsen af alle de ydelser, der er fradragsberettigede efter ligningslovens § 8 O, som affattet ved lovens § 3, nr. 1, samt at ydelserne i ligningslovens § 8 O og § 33 i skatteindberetningsloven, som affattet ved lovens § 4, nr. 1, omfatter de samme ydelser efter lov om aktiv socialpolitik og lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. februar 2024, jf. dog *stk. 2*.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens §§ 3-5 først træder i kraft den 1. januar 2026.

Med lovens §§ 3-5 ændres i ligningslovens § 8 O, skatteindberetningslovens § 33 og § 3, *stk. 1*, nr. 5, i lov om et indkomstregister.

Baggrunden for tidspunktet for ikrafttrædelse er, at der vil skulle ske tilretninger i it-systemerne, som understøtter skatteberegningen og årsopgørelserne, således at reglerne vil gælde for hele 2026 og fremtidige skatteår.

Det foreslås i *stk. 3*, at afgørelser om skærpet rådigheds-sanktion, som er truffet overfor aktivitetsparate modtagere af hjælp efter § 40 a i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 25. juni 2024, før lovens ikrafttræden, bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Forslaget vil indebære, at aktivitetsparate personer, som forud for lovens ikrafttræden har mistet deres hjælp som følge af en sanktion efter § 40 a i loven, fra lovens ikrafttræden igen vil blive berettiget til hjælp, hvis de almindelige betingelser for hjælp er opfyldt. Kommunerne vil skulle give meddelelse til de pågældende personer om, at de fra tidspunktet for lovens ikrafttræden ikke længere vil være omfattet af sanktionen efter § 40 a i loven, og at de efter dette tidspunkt ikke mister retten til hjælp.

De foreslåede ændringer vil ikke gælde for Færøerne eller Grønland, og de vil heller ikke kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland. Det skyldes, at de love, der ændres, ikke gælder for Færøerne eller Grønland og heller ikke vil kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 808 af 25. juni 2024, som ændret ved § 3 i lov nr. 630 af 11. juni 2024 og lov nr. 633 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

§ 5. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Personer kan opholde sig kortvarigt i udlandet, dog således at de skal have befundet sig i Danmark inden for hvert døgn. Et ophold i udlandet efter 1. pkt. kan højst ske én gang pr. kalendermåned med samtidig modtagelse af hjælp efter denne lov og må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode. Personen skal senest 2 dage før udlandsophold efter 1. pkt. give kommunen besked herom.

Stk. 4-5. ---

§ 40 a. Kommunen kan træffe afgørelse om, at en person mister retten til hjælp efter §§ 22-25 i en periode på op til 3 måneder, hvis personen har fået en afgørelse om sanktion efter §§ 36-40 og personen på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed efter reglerne i §§ 13 og 13 a. Det er en betingelse, at kommunen konkret vurderer, at personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Inden kommunen træffer afgørelse om, at en person, som er aktivitetsparat, ikke kan modtage hjælp for en eller flere dage, hvor personen ikke er mødt frem i den aktivitet, som kommunen har tilbudt, jf. stk. 1 og 2, skal kommunen foretage partshøring af personen med henblik på en vurdering af årsagen til udeblivelsen fra tilbud m.v., herunder om personen har en rimelig grund til ikke at deltage eller der er andre forhold, der kan begrunde, at personen ikke skal pålægges en

1. § 5, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Personer kan opholde sig kortvarigt i udlandet. Personer kan derudover overnatte i udlandet højst én gang pr. kalendermåned samtidig med modtagelse af hjælp efter denne lov, jf. dog stk. 5. Overnatningen må ikke ske i forbindelse med påbegyndelse eller afslutning af en ferieperiode. Personen skal senest 2 dage før udlandsophold efter 2. pkt. give kommunen besked herom.«

2. I § 40 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »en person«: », der er uddannelses- eller jobparat,«.

3. § 40 a, stk. 3, ophæves.

Stk. 4-7 bliver herefter stk. 3-6.

sanktion, jf. § 13, stk. 7 eller 8, og regler fastsat i medfør af § 13, stk. 16

Stk. 4. Hvis en person er syg eller har børneoplysningsproblemer, skal personen meddele dette på den måde, som jobcenteret har angivet, forud for det tidspunkt, hvor den pågældende skal møde i tilbuddet, møde til samtalen eller møde på jobcenteret m.v., jf. stk. 2.

Stk. 5. Hvis en person udebliver fra et tilbud m.v., jf. stk. 2, kan kommunen i helt særlige situationer udbetale hjælp for de dage, hvor den pågældende er udeblevet. Dette gælder også, hvis personen ikke har givet meddelelse om fraværet forud for mødetidspunktet, jf. stk. 4. Personen skal, så snart det er muligt, tage kontakt til jobcenteret og oplyse om årsagen til udeblivelsen.

Stk. 6. Opgørelsen af de dage, der kan udbetales hjælp for, jf. stk. 2, 4 og 5, sker som en samlet opgørelse for en måned. Hjælpen beregnes som en forholdsmæssig andel af månedens hjælp svarende til antallet af kalenderdage, hvor personen har opfyldt betingelserne for at modtage hjælp, sat i forhold til månedens kalenderdage. Hjælpen udbetales efter § 89, stk. 1.

Stk. 7. Kommunen træffer samtidig med afgørelsen efter stk. 1 afgørelse om, at hvis en person i en hel kalendermåned udebliver fra de aktiviteter, som kommunen har givet personen efter stk. 2, ophører hjælpen helt, og personens sag lukkes. Hvis personen er gift, skal kommunen samtidig med afgørelsen efter 1. pkt. træffe afgørelse om, at hjælpen til ægtefællen ophører, og den pågældendes sag lukkes. Personen og dennes ægtefælle kan ansøge om og modtage hjælp på ny, såfremt de opfylder betingelserne for hjælpen.

Kapitel 13 a

Registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingskridt m.v.

§ 98 a. Kommunen skal, når den træffer afgørelser efter kapitel 4, i videst muligt omfang indhente de nødvendige oplysninger fra elektroniske registre, som kommunen har adgang til.

4. I § 40 a, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 4, 2. pkt., ændres »stk. 4« til: »stk. 3«.

5. I § 40 a, stk. 6, 1. pkt., der bliver stk. 5, 1. pkt., ændres »stk. 2, 4 og 5« til: »stk. 2-4«.

6. *Overskriften* til kapitel 13 a affattes således:

»Kapitel 13 a

Registerbaseret sagsbehandling«.

7. I § 98 a indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen.«

§ 98 c. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b.

8. § 98 c ophæves.

§ 2

I lov nr. 894 af 4. juli 2013 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og forskellige andre lov (Reform af kontanthjælpsystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstilæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.), som ændret ved § 6 i lov nr. 1612 af 26. december 2013 og § 4 i lov nr. 1000 af 30. august 2015, foretages følgende ændringer:

§ 1

1.-104. ---

105. Efter kapitel 13 indsættes:

»Kapitel 13 a

Registerbaseret sagsbehandling og digitale sagsbehandlingsskridt m.v.

§ 98 a. Kommunen skal, når den træffer afgørelser efter kapitel 1 a og 4, i videst muligt omfang indhente de nødvendige oplysninger fra elektroniske registre, som kommunen har adgang til.

§ 98 b. Når kommunen sender partshøring, herunder agterskrivelse, skal disse sendes digitalt til en person, før der træffes afgørelse efter kapitel 4. Personen skal besvare partshøringen digitalt, hvis personen modtager hjælp efter § 11 som uddannelsesparat eller jobparat. En person, der modtager hjælp efter kapitel 11 som aktivitetsparat, kan besvare partshøringen digitalt.

Stk. 2. Kommunen skal sende afgørelser efter kapitel 4 digitalt, når partshøring er sendt digitalt.

Stk. 3. Kommunen kan sende partshøring, herunder agterskrivelse, og afgørelse med almindelig post til en person, der modtager hjælp efter § 11

1. § 98 b, som affattet ved § 1, nr. 105, ophæves.

som aktivitetsparat, hvis det ikke er muligt for personen at anvende digitale værktøjer.

Stk. 4. Partshøring, herunder agterskrivelse, og afgørelse efter stk. 1 og 2 kan udstedes uden underskrift, men med maskinel eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer en entydig identifikation af den, som har udstedt partshøringen, herunder agterskrivelsen, eller afgørelsen. En sådan partshøring, herunder agterskrivelse, og afgørelse sidestilles med partshøringer, herunder agterskrivelser, og afgørelser med personlig underskrift.

Stk. 5. En digital partshøring, herunder agterskrivelse, og afgørelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen. Tilsvarende gælder for personens besvarelse af en digital partshøring.

§ 98 c. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om anvendelse af registerbaserede oplysninger i sagsbehandlingen og om digital kommunikation om afgørelser m.v., jf. §§ 98 a og 98 b.«

106-114. ---

§ 8

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2014, jf. dog stk. 2, 3 og 5.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttrædelsen af § 1, nr. 27, og § 13 a, stk. 4, 2. og 3. pkt., i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 28, § 1, nr. 63, og § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105.

Stk. 3-5. ---

§ 8 O. Skattepligtig kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er tilbagebetalingspligtig efter

2. I § 8, *stk. 2*, ændres »§ 1, nr. 63, og § 98 b i lov om aktiv socialpolitik som affattet ved denne lovs § 1, nr. 105« til: »og § 1, nr. 63«.

§ 3

I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 42 af 13. januar 2023, som ændret bl.a. ved § 2 i lov nr. 482 af 22. maj 2024, lov nr. 616 af 11. juni 2024 og senest ved § 2 i lov nr. 682 af 11. juni 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 8 O ændres »Skattepligtig kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er tilbagebeta-

kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven, fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori beløbet tilbagebetales.

§ 33. Kommunerne skal hver måned foretage indberetning til indkomstregisteret, jf. §§ 3 og 4 i lov om et indkomstregister, om de tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven for hver enkelt indbetaler.

§ 3. Følgende oplysninger skal indberettes til indkomstregisteret:

1)-4) ---

5) Tilbagebetalinger af kontanthjælp og introduktionsydelse m.v. efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven, som omfattes af indberetningspligt efter skatteindberetningslovens § 33.

6)-11) ---

Stk. 2-4. ---

pligtig efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven,« til: »Skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.

§ 4

I skatteindberetningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 15 af 8. januar 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 33 ændres »kontanthjælp og introduktionsydelse m.v., der er modtaget i kalendermåneden efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven« til: »skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, der er modtaget i kalendermåneden,«.

§ 5

I lov om et indkomstregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1305 af 20. november 2023, som ændret ved § 348 i lov nr. 718 af 13. juni 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 3, *stk. 1, nr. 5*, ændres »kontanthjælp og introduktionsydelse m.v. efter kapitel 12 i lov om aktiv socialpolitik eller kapitel 7 i integrationsloven« til: »skattepligtige ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik og §§ 123, 126 og 136 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats«.